

У Х В А Л А
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Снежко Наталі Миколаївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164, статті 167, пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Податкового кодексу України

м. Київ
13 листопада 2018 року
№ 356-3(II)/2018

Справа № 3-379/2018(5524/18)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Касмініна Олександра Володимировича – головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Первомайського Олега Олексійовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Снежко Наталі Миколаївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164, статті 167, пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Податкового кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О.О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. Снежко Н.М. звернулась до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) положення підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) у редакції Закону України „Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи“ від 28 грудня 2014 року № 71–VIII (далі – Закон № 71), згідно з якими до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються суми пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом, якщо їх розмір перевищує три розміри мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, – у частині такого перевищення.

Крім того, Снежко Н.М. порушує питання про перевірку на відповідність Конституції України положень пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Кодексу, якими введено військовий збір, та його статті 167, якою встановлено ставки податку.

Автор клопотання зазначає, що застосовані судом норми Кодексу „не відповідають конституційному принципу верховенства права, ставлять її в нерівні з іншими пенсіонерами умовами отримання пенсії у призначеному розмірі за ознаками майнового стану, порушують право на гідність та рівність з іншими громадянами України на отримання пенсії у призначеному розмірі, без утримання податків, та право приватної власності на пенсію, і як результат, порушують її право на соціальний захист у старості“.

Таким чином, Снежко Н.М. просить перевірити на відповідність статтям 8, 21, частині третій статті 22, статтям 24, 41, 46 Конституції України положення підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Кодексу у редакції Закону № 71 та статті 167, пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Кодексу.

Обґрунтовуючи свої твердження, Снежко Н.М. посилається на Конституцію України, Кодекс, рішення Конституційного Суду України від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005, від 11 жовтня 2005 року № 8-рп/2005, від 27 лютого 2018 року № 1-р/2018, практику Європейського суду з прав людини, а також судові рішення у її справі, зокрема рішення Харківського окружного адміністративного суду від 25 червня 2018 року, постанову Харківського апеляційного адміністративного суду від 15 серпня 2018 року, копії яких долучено до конституційної скарги.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

2.1. Конституційний Суд України відповідно до статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“ розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) чинних актів (їх окремих положень) (частина перша); з метою захисту та відновлення прав особи Конституційний Суд України розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) акта (його окремих положень), який втратив чинність, але продовжує застосовуватись до правовідносин, що виникли під час його чинності (частина друга).

У своїй конституційній скарзі Снежко Н.М. звернулася з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України положення підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Кодексу в редакції Закону № 71 та пункту 16¹

підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Кодексу, які застосовуються у взаємозв'язку із наведеною нормою Кодексу.

Законом України „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій“ від 2 червня 2016 року № 1411–VIII (далі – Закон № 1411) підпункт 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Кодексу було викладено в новій редакції.

У новій редакції підпункт 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Кодексу до спірних правовідносин в остаточному судовому рішенні не застосовувався.

Із конституційної скарги випливає, що утримання з пенсії Снежко Н.М. податку на доходи фізичних осіб та військового збору відбувалося з 1 січня 2015 року по 1 липня 2016 року. На момент подання конституційної скарги та вирішення питання про відкриття конституційного провадження положення підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Кодексу в редакції Закону № 71, на підставі яких здійснювалось таке оподаткування, були нечинними (на заміну прийняті положення Закону № 1411, які Конституційний Суд України Рішенням від 27 лютого 2018 року № 1-р/2018 визнав неконституційними) і не застосовувалися до правовідносин з призначення (перерахунку) пенсії Снежко Н.М.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі є втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України, крім випадків, передбачених частиною другою статті 8 цього закону (пункт 5 статті 62).

Отже, положення підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Кодексу в редакції Закону № 71 втратили чинність та не застосовуються до правовідносин, що виникли під час його чинності, а тому не охоплюються застереженнями, викладеними у частині другій статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

2.2. Відповідно до статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначаються конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України (пункт 5 частини другої); обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої).

Із конституційної скарги вбачається, що суб'єкт права на конституційну скаргу просить перевірити на відповідність Конституції України положення статті 167, пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Кодексу.

У цій частині конституційної скарги Снежко Н.М. не дотримала вимог пункту 5 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, оскільки не вказала ні конкретних положень статті 167, пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Кодексу, які належить перевірити на відповідність Конституції України, ні конкретних положень Конституції України, на відповідність яким належить перевірити ці норми.

Крім того, всупереч пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі не зазначено обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень статті 167 та пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Кодексу із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування цього закону.

Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший

частини першої); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 4, 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України, крім випадків, передбачених частиною другою статті 8 цього закону.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Снежко Наталі Миколаївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 Податкового кодексу України у редакції Закону України „Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи“ від 28 грудня 2014 року № 71–VIII та статті 167, пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX „Перехідні положення“ Податкового кодексу України на підставі пунктів 4, 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; втрата чинності актом (його окремими положеннями),

щодо якого порушено питання відповідності Конституції України, крім випадків, передбачених частиною другою статті 8 цього закону.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**